

A megtestesült szabadság

A megtestesült szabadság. Esterházy Péter és mesterei.
Szerk. Hafner Zoltán, Zászkaliczky Zsuzsanna, Budapest,
Luther Kiadó – Evangélikus Országos Gyűjtemény, 2026.

Az Evangélikus Gyűjteményi Kiadványok sorozat legújabb kötete Esterházy Péter pályakezdésének szellemi forrásait mutatja be *A megtestesült szabadság* címmel. Mint közismert, az író több mint tizenkétezer tételes könyvtárát 2020 óta különgyűjteményként őrzi az Evangélikus Országos Könyvtár. A kötetek számtalan értékes információt rejtenek, közülük is kiemelkednek azok az Esterházy Péternek dedikált példányok, amelyeket egykori mestereitől, irodalmi példaképeitől kapott. A jelen kiadvány ezen dedikációkból kiindulva Esterházy vallomásaival tárja fel az irodalmi elődökhöz fűződő kapcsolatát, személyes emlékeit. A szerzők névsora egy korszak legmagasabb esztétikai mércéjét tükrözi: Hamvas Béla, Szentkuthy Miklós, Weöres Sándor, Ottlik Géza, Örkény István, Mándy Iván, Pilinszky János, Mészöly Miklós, Nemes Nagy Ágnes, valamint Esterházy gimnáziumi magyartanára, a piarista Jelenits István jelentették a legfontosabb tájékozási pontokat. E szerzők ugyan soha nem alkottak ideológiai csoportosulást, ám ennek ellenére is olyan etikai tartást és minőséget mutattak fel, amely radikálisan szemben állt az aktuális hatalommal.

A kötet törzsanyagát az Esterházy Péter 75. születésnapjára időzített kiállítás adja, mely *„Úgy kell rúgni, művészkém!”* címmel volt látható az Evangélikus Országos Könyvtár Podmaniczky–Dégenfeld Könyvtárában. A kötetbeli változat jelentősen kibővült Esterházy kommentárjaival, és ahol arra lehetőség nyílt (például Szentkuthy Miklós, Mándy Iván, Mészöly Miklós, Jelenits István, Szabó Magda esetében) más közgyűjteményekből és örökösök magántulajdonából származó Esterházy-dedikációk is helyet kaptak, melyek többsége fakszimilében is olvasható. Emellett fényképportrék és néhány, az adott szerzőt jellemző emléktárgytárgy (saját készítésű kereszt, zarándokhelyről származó feszület, csésze, ceruza, kártyapakli stb.) reprodukciója is kiegészíti az egyes fejezeteket.

A könyv összességében változatosan és híven illusztrálja azt az írói útkeresést, amely megelőzte a fiatal, húszas éveinek elején járó író első publikációit. Az idézett szövegrészek mind megannyi hommage és hatástörténeti vallomás, többféle poétikai kapcsolódás dokumentuma – egyszerre kedvcsináló a régi mesterek (újra)olvasásához és bevezetés Esterházy írói univerzumába.

A kötet bemutatójára 2026. május 11-én került sor az Esterházy Péter és Gitta Könyvtárban, Jánossy Lajos, Érfalvy Livia és Németh Gábor közreműködésével.

Elérhető a [youtube.com](https://www.youtube.com)-on.
Bővebb könyvismertető a litera.hu-n.

DR. HAFNER ZOLTÁN

Evangélikus Országos Gyűjtemény

Fotó: Tenczer S. Boróka